

Εισαγωγή στην ψηφιακή τεκμηρίωση πολιτισμικού υλικού

Πάνος Κωνσταντόπουλος

Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών και Ερευνητικό Κέντρο «Αθηνά»



**Εργαλεία διαχείρισης ψηφιακών πολιτιστικών δεδομένων:
από τη δημιουργία στη δημοσιοποίησή τους**

Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα του Δικτύου Υποδομών
για την Έρευνα στις Ανθρωπιστικές Επιστήμες ΔΥΑΣ

7-11 Σεπτ. 2015, 15:00 - 19:00

Αίθουσα Τηλεδιάσκεψης και Τηλεκπαίδευσης Α41,
Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών



Μονάδα Ψηφιακής Επιμέλειας
IPSY - Ερευνητικό Κέντρο Αθηνά



δυας

Δίκτυο υποδομών για την έρευνα
στις ανθρωπιστικές επιστήμες

Ψηφιακά πολιτισμικά δεδομένα: παράλληλες όψεις

- Παράσταση
 - Πληροφοριακά αντικείμενα ως παραστάσεις των υλικών και άυλων πραγμάτων του πεδίου
- Διεργασίες
 - Δημιουργία, πρόσβαση, χρήση, επεξεργασία πληροφοριακών αντικειμένων
- Λόγος
 - Γνώση, πρακτικές του πεδίου

Προκλήσεις

- Μεγάλες ποσότητες κατακερματισμένων πληροφοριών, ψηφιοποιημένων ή εγγενώς ψηφιακών
- Τα ψηφιακά πολιτισμικά δεδομένα δεν αφορούν μόνο σε «πρωτογενή» πολιτισμικά αντικείμενα (κείμενα, τεχνήματα,...), αλλά όλο και περισσότερο σε ιστορίες και ερμηνείες των αντικειμένων
- Απώλεια συγκεκριμένων κατά την μετάβαση από ενσώματες σε ψηφιακές πληροφοριακές πρακτικές
- Πολλαπλές ερμηνευτικές κοινότητες με διαφορετικά πλαίσια αναφοράς, στόχους και σημειολογία

Χειρόγραφο δελτίο τεκμηρίωσης Μουσείου Μπενάκη

Πηγή: Ιφιγένει Διονυσιάδου, Μουσείο Μπενάκη

ΜΟΥΣΕΙΟ ΜΠΕΝΑΚΗ

ΑΡΙΘ. ΕΥΡ. 34044

ΘΕΣΗ Αϊθ. 16 υπ. 2 / αρ. 55

ΑΡΝΗΤ.

ΕΙΔΟΣ μβωτιδίο

ΥΛΗ ξύλο, γεντέρι, όστρακο χελώνας

ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ Υ: 28,8 εκ, Μ: 25,2 εκ. Π: 17,9 εκ.

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΗΣ

ΠΡΟΕΛΕΥΣΗ

ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ 18ος αϊ.

ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ Άσπ. τὰ μνημεία των

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ. όροβόλυν Μ. Άγιας (Τ.Α. 380)

Ξύλινο μβωτιδίο με ένθετο διά-
μορφο άσπ. γεντέρι και όστρακο
χελώνας, τὸ όνοστο χρησιμοποιήθηκε ως άρτοφόριο.



Χειρόγραφο δελτίο τεκμηρίωσης MDA – πρόσθια όψη

Simple object name	Number of items	Institution : Identity number	
Other object name	Classification		
Title		Serial number	
Brief summary			
Maker/creator			Date made
Where made		Method	
Associated people			Date associated
Associated places			
How acquired	Acquired from		Date acquired
Entry form number	Home location : Date	Current location : Date	MDA SIMPLE CARD © MDA, 1993

Χειρόγραφο δελτίο τεκμηρίωσης MDA – οπίσθια όψη

Physical description (e.g. materials, colour, shape, inscriptions, etc.)

Size (l : b : h)	Complete Y / N / ?	Condition	
Conservation method	By whom conserved	Date conserved	Ref. No.
Notes, cross references, etc.			Drawing or Photo

Πρότυπα καταλογογράφησης μουσείων

- Πρότυπα δομής πληροφοριών

Πώς πρέπει να οργανώνεται η πληροφορία σε πεδία / δομές δεδομένων;
CDWA, VRA core, CIDOC categories...

- MIDAS Heritage
- CIDOC CRM, CRM Core

- Πρότυπα περιεχομένου πληροφοριών

Ποιές τιμές πρέπει να χρησιμοποιούνται σε κάθε πεδίο και πώς;

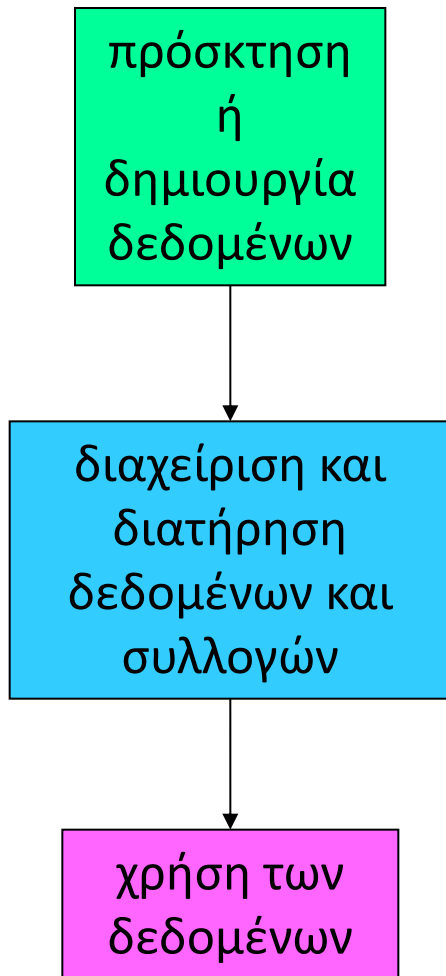
- Αρχεία καθιερωμένων όρων
 - Π.χ., Art and Architecture Thesaurus, TGN, ULAN, LC Thesaurus for Graphic Materials...
- Συμβάσεις σύνταξης και οδηγίες περιγραφής αντικειμένων

- Πρότυπα διαδικασιών

Ποιές διαδικασίες διασφαλίζουν την ορθή διαχείριση συλλογών;

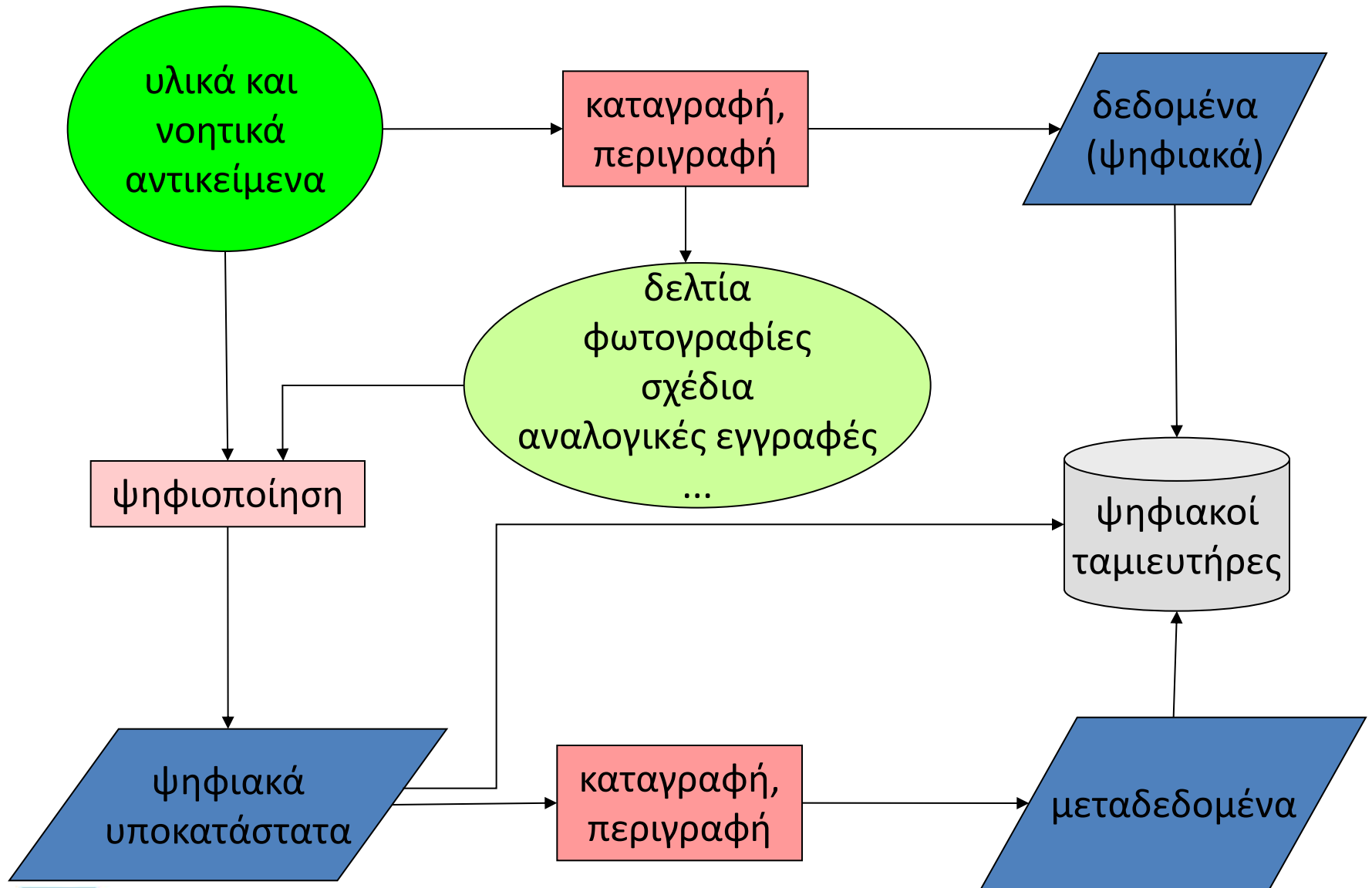
- Π.χ., SPECTRUM by Collections Care (UK, ex-MDA), CCO

Κύκλος ζωής της πολιτισμικής πληροφορίας



- **Αρχικοποίηση**
 - Αρχική μαζική καταχώριση ψηφιακού υλικού
- **Συλλεκτική πολιτική**
- **Ποιότητα δεδομένων**
 - Εγκυρότητα, πιστότητα, πληρότητα
- **Διαλειτουργικότητα**
 - Διασφάλιση της διασύνδεσης πληροφοριών από αυτοτελή συστήματα.
- **Βιωσιμότητα**
 - Διασφάλιση της ακεραιότητας και αναγνωσιμότητας των πληροφοριών έναντι σφαλμάτων και τεχνολογικών αλλαγών.
- **Τρόποι ανάγνωσης και γραφής**

Τεκμηρίωση: από τα αντικείμενα στα δεδομένα



Γενική δομή δελτίου τεκμηρίωσης

- Ταύτιση δελτίου

Μεταδεδομένα σχετικά με το δελτίο ως ψηφιακό αντικείμενο καθεαυτό.

- Αναγνώριση/ταύτιση αντικειμένου

Τα ελάχιστα εκείνα στοιχεία που κρίνονται απαραίτητα για την αναγνώριση ενός αντικειμένου και την αναφορά σε αυτό κατά μοναδικό τρόπο ανεξαρτήτως συμφραζομένων.

- Αναλυτική τεκμηρίωση

- Περιγραφή του αντικειμένου ως έχει

Ταξινόμηση, φυσική συγκρότηση, κατάσταση, περιεχόμενο (θεματικό, συμβολικό)

- Ιστορία του αντικειμένου σύμφωνα με μαρτυρίες ή όπως τεκμαίρεται από ίχνη και ενδείξεις

Περιγραφές συμβάντων, όπως κατασκευής, χρήσης, περισυλλογής, συντήρησης κλπ., στις οποίες αυτό μετέσχε.

- Συσχετίσεις του αντικειμένου με άλλα αντικείμενα (π.χ. ομοιότητα) και συμβάντα

- Διαχείριση

Στοιχεία που εξυπηρετούν την τρέχουσα διαχείριση του αντικειμένου σ' ένα μουσείο, π.χ. θέση, απόκτηση, έκθεση, αποτίμηση, δανεισμός, κ.ά., τα οποία αργότερα ενδέχεται να συμπεριληφθούν στην ιστορία του αντικειμένου.

- Αναφορές

Μεταδεδομένα σχετικά με πηγές τεκμηρίωσης και βιβλιογραφία.

Φύση των δεδομένων τεκμηρίωσης - 1

Περιγράφουν

- Οντότητες
 - Υλικές : το ίδιο το αντικείμενο του δελτίου, άλλες συναφείς
 - Νοητικές : συναφείς με το αντικείμενο του δελτίου
- Συμβάντα
 - Προσδιορίζονται από το είδος τους, πρόσωπα, φορείς και αντικείμενα εμπλεκόμενα σε συγκεκριμένους ρόλους, χρονικά και τοπικά όρια και τη συγκρότησή τους από επί μέρους συμβάντα.
 - Μία σημαντική κατηγορία συμβάντων είναι οι δράσεις, που επί πλέον έχουν δράστη, σκοπό και τεχνική.
 - Ενδιαφέρουν μόνο στη συνάφειά τους με συγκεκριμένα αντικείμενα της συλλογής.
- Συσχετίσεις
 - Παριστάνουν συγκρίσεις μεταξύ αντικειμένων (π.χ. ομοιότητα) ή πολιτισμικά συμφραζόμενα (π.χ. από κοινού χρήση, παράσταση, μαρτυρία).

Φύση των δεδομένων τεκμηρίωσης - 2

Χρονική ισχύς

- **Μόνιμα** : απεριόριστης ισχύος
- **Εφήμερα** : ισχύουν για δεδομένο χρονικό διάστημα
 - Να γίνεται μνεία του διαστήματος ισχύος

Φύση των δεδομένων τεκμηρίωσης - 3

Οι πληροφορίες του δελτίου ως **λογικές προτάσεις**

- Μπορούν να αναφέρονται
 - σε συγκεκριμένη κατάσταση ή γεγονός, π.χ.,
 - το στυλό με το οποίο ο Ελευθέριος Βενιζέλος υπέγραψε τη Συνθήκη των Σεβρών
 - το διάδημα που η Βασίλισσα Αμαλία φορούσε στο γάμο της
 - η επιγραφή πάνω στη λαβή του σπαθιού του Οδυσσέα Ανδρούτσου
 - αριθμός αντικειμένου 'TA153'
 - σε κατηγορίες, π.χ.,
 - ενδυμασία γάμου, λάβαρο φερόμενο σε παρελάσεις, ενεπίγραφος κύλιξ, είδος αντικειμένου 'νόμισμα'
- Μπορούν να αποδίδουν
 - μέρος της ιστορίας ενός συγκεκριμένου αντικειμένου,
 - ένα πλαίσιο υποθέσεων για μέρος της ιστορίας ενός αντικειμένου, με αναφορά σε κατηγορίες γεγονότων και αντικειμένων, ή
 - γνώση περί τα είδη αντικειμένων και γεγονότων και όχι περί ένα συγκεκριμένο αντικείμενο.

Τρόποι καταγραφής δεδομένων τεκμηρίωσης

- Σε **δομημένη μορφή**

- προδιαγεγραμμένος τύπος συγκρότησης της πληροφορίας από επί μέρους ενότητες
- προδιαγεγραμμένο σύνολο τιμών

+ Αποτελεσματικότερη αναζήτηση, συσχέτιση, επεξεργασία, εξαγωγή συμπερασμάτων

– Προδιαγεγραμμένη και πειθαρχημένη διαδικασία καταγραφής, κατάλληλη υποστήριξη από την πλευρά του λογισμικού

➤ Πληροφορίες ταύτισης και ταξινόμησης οπωσδήποτε

➤ Η γενικότερη περίπτωση – υποστηρίζεται από το υπόδειγμα δελτίου

- Σε **ελεύθερη μορφή**

- ελεύθερη επιλογή λέξεων και άλλων συμβόλων, ή περιγραφικού κειμένου.

+ Μεγάλη ευκολία καταγραφής

– Μικρότερη ικανότητα αξιοποίησης των πληροφοριών

➤ Πάντοτε δυνατή η καταφυγή σε αυτήν

Στοιχειακή δομή

- Ομόλογες πληροφορίες σε
 - υπο-ενότητες ενός δελτίου που αναφέρονται σε διαφορετικά θέματα
 - διαφορετικά δελτία, ακόμη και αν αναφέρονται σε ετεροειδή αντικείμενα
 - Π.χ., πληροφορίες αρίθμησης, χρόνου, τόπου, συγκρότησης, γεγονότος, ακολουθίας
- Πληροφοριακά **στοιχεία**: τύποι πληροφοριακών μονάδων, που μπορούν να εξειδικευθούν.
- Σχεδίαση δελτίων τεκμηρίωσης
 - Ανάγεται στη σχεδίαση ενός συνόλου βασικών στοιχείων και μιας γενικής, αλλά ελαστικής, δομής.
 - Ελέγχεται καλύτερα η σχεδίαση και η συμμόρφωση με πρότυπα.

Παραδείγματα στοιχείων

Ημερομηνία από έως	Συγκρότηση αντικειμένου πλήθος μερών μέρος όνομα είδος κωδικός ή πληθικός αριθμός
Χρονολογία εμπίπτει καθόλη τη διάρκεια πολιτισμική περίοδος κοινωνικός χρόνος δικαιολόγηση	Τόπος όνομα κωδικός κτηματολογικός αριθμός είδος γεωπολιτική ιεραρχία διεύθυνση συντεταγμένες τιμές σημείο αναφοράς ακρίβεια μέτρησης γεωδαιτικό σύστημα συντεταγμένων παραπομπή σε σχέδιο
Χρονολόγηση χρονολογία χρονική μέτρηση τιμή μέθοδος εργαστήριο	Συμβάν όνομα είδος χρονολογία τόπος περιγραφή εμπλεκόμενα πρόσωπα εμπλεκόμενοι φορείς εμπλεκόμενα αντικείμενα περιλαμβάνει συμβάντα
Πρόσωπο όνομα βιογραφικά στοιχεία στοιχεία επικοινωνίας ρόλος / θέση / κοινωνική ομάδα	Οργανισμός τίτλος έδρα στοιχεία επικοινωνίας τμήμα ρόλος / θέση / κοινωνική ομάδα

Διαδικασία συμπλήρωσης δελτίου

- Σχέση με τη σειρά εκτέλεσης χειρισμών του αντικειμένου
- Εισαγωγή τιμής
 - **απαραίτητη** δεν επιτρέπεται να μη συμπληρωθεί
 - **υποχρεωτική** πρέπει να συμπληρωθεί εφ' όσον υπάρχει και είναι γνωστή
 - **προαιρετική**
 - Προτεραιότητα έχει το εύρος έναντι του βάθους
- Ασαφείς και αβέβαιες τιμές
 - Φαινομενικά ασφαλής τακτική: ελάχιστη «δέσμευση»
 - Π.χ., χρονολόγηση 'άγνωστη' ή 'πριν το 1900 μ.Χ.'
 - Ορθή τακτική: οι ακριβέστερες δυνατές τιμές στα όρια των γνώσεων του τεκμηριωτή.
 - Π.χ., προσωπικός υπολογιστής αγνώστου έτους κατασκευής μπορεί με ασφάλεια να χρονολογηθεί 'μετά το 1980 μ.Χ.'
- Πολλαπλότητα τιμών:
 - τιμές αυτοδικαίως πολλαπλές, εκτός εάν ορισθούν ως μοναδικές

Τύποι δελτίων

- Σκόπιμο η ποικιλία των δελτίων να είναι ελεγχόμενη, προάγοντας έτσι την εφαρμογή κοινών πρακτικών τεκμηρίωσης
- Κριτήρια καθορισμού τύπων δελτίων

Χρήση	Τύπος αντικειμένου
καταγραφή περιγραφή διαχείριση συντήρηση ψηφιακή διατήρηση έκδοση ψηφιακού υλικού	ακίνητα μνημεία κινητά μνημεία έγγραφα ηχητικά τεκμήρια οπτικά τεκμήρια ψηφιακά υποκατάστατα εγγενώς ψηφιακά αντικείμενα

Οδηγός πολιτισμικής τεκμηρίωσης και διαλειτουργικότητας

Κοινωνία της Πληροφορίας, Μέτρο 1.3, Έργο 92492 «Πρότυπα πολιτισμικής τεκμηρίωσης και τεχνολογίες υποστήριξης της διασύνδεσης του ψηφιακού πολιτισμικού αποθέματος και της διαλειτουργικότητας συστημάτων»

Ανάδοχος: Κέντρο Πολιτισμικής Πληροφορικής, Ινστιτούτο Πληροφορικής ΙΤΕ

Υπεύθυνος: Καθ. Πάνος Κωνσταντόπουλος

<http://www.ics.forth.gr/CULTUREstandards>

Οδηγός πολιτισμικής τεκμηρίωσης και διαλειτουργικότητας: περιεχόμενα

- Έμφαση: διαλειτουργικότητα
- Προσέγγιση: Χρήση κοινού οντολογικού επιπέδου
- Ενότητες
 - **Κανονιστικό πλαίσιο:** **συστάσεις** και **υποδείξεις** για συμμόρφωση με πρότυπα
 - **Τεκμηρίωση:** ένα σύνολο τύπων ψηφιακών δελτίων και αντίστοιχων XML DTD για την υποστήριξη
 - καταγραφής, περιγραφής και συντήρησης υλικών και πληροφοριακών αντικειμένων
 - μακροπρόθεσμης διατήρησης ψηφιακού υλικού
 - έκδοσης ψηφιακού υλικού
 - **Διαλειτουργικότητα:** οδηγίες για την εφαρμογή
 - μιας οντολογίας πολιτισμικής τεκμηρίωσης
 - τεχνολογιών και προτύπων διαλειτουργικότητας και προσπέλασης ψηφιακών πόρων
 - τεχνολογιών και προτύπων διαχείρισης ορολογίας
 - Πρώτη ελληνική έκδοση του CIDOC CRM (ISO 21127).

Δελτίο μουσειακού αντικειμένου: σύνοψη

Δελτίο μουσειακού αντικειμένου (ΔΜΑ)

Ταύτιση δελτίου

Κωδικός δελτίου	A
Κωδικός έκδοσης	Y

Ταύτιση αντικειμένου

Κωδικός αντικειμένου	A
Άλλος κωδικός	Y
Εισαγωγή	A
Τμήμα	Y
Συλλογή	Y
Κατηγορία	Y
Κύριο Υλικό	Y
Κύριο χρώμα	Y
Περιεκτικό σύνολο	Y
Συγκρότηση	Y
Εικόνα	A
Κατάσταση	Y
Περιγραφή	A
Εντός Μουσείου	Y

Αναλυτική τεκμηρίωση αντικειμένου

Περιγραφή αντικειμένου

Ονομασία	Y
Είδος	Y
Απεικόνιση	
Σήμανση	
Μέτρηση	
Έλεγχος κατάστασης	

Ιστορία αντικειμένου

Κατασκευή	
Χρήση	
Περισυλλογή / ανεύρεση	
Επέμβαση	
Κατοχή	
Συσχετίσεις αντικειμένου	
Συσχέτιση	

Διαχείριση αντικειμένου

Άλλη εισαγωγή	
Απόκτηση	Y
Θέσεις	Y
Εκτίμηση	
Συμφωνητικό	
Μετακίνηση	
Δανεισμός	Y
Συσκευασία	
Διαγραφή	Y

Αναφορές

Βιβλιογραφία	
Αρχεία	
Άλλη ταξινόμηση	
Κείμενο προθήκης	

Δελτίο μουσειακού αντικειμένου: αναλυτικά (1)

Δελτίο Μουσειακού Αντικειμένου (ΔΜΑ)

Ταύτιση δελτίου

Κωδικός δελτίου [κωδικός]

Κωδικός έκδοσης [κωδικός]

Ταύτιση αντικειμένου

Κωδικός αντικειμένου [κωδικός]

Άλλος κωδικός [κωδικός]

Εισαγωγή

Κωδικός [κωδικός]

Παρατηρήσεις

Τμήμα

Ονομασία

Κωδικός Τμήματος

Συλλογή

Ονομασία

Κωδικός Συλλογής

Κατηγορία

Κύριο Υλικό

Κύριο χρώμα

Περιεκτικό σύνολο

Κωδικός [κωδικός]

Κατηγορία

Συγκρότηση

Τύπος

Πλήθος μερών

Μέρη

Περιγραφή μερών ή

Μέρος

Κατηγορία

Κωδικός [κωδικός] ή

Πλήθος

Προσάρτημα

Πλήθος

Κατηγορία

Περιγραφή προσαρτήματος

Εικόνα [ψηφιακό αντικείμενο]

Κατάσταση

Περιγραφή

Εντός Μουσείου

Δελτίο μουσειακού αντικειμένου: αναλυτικά (2)

Αναλυτική τεκμηρίωση αντικειμένου

Περιγραφή αντικειμένου

Ονομασία

Είδος ονομασίας
Κείμενο
Γλώσσα
Μετάφραση
Κείμενο
Γλώσσα

Είδος [είδος αντικειμένου]

Απεικόνιση

Θέση
Είδος [είδος αντικειμένου]
Θέμα
Εικονογραφικός τύπος
Περιγραφή
Αναπαράσταση
Φωτογραφία [ψηφιακό αντικείμενο]
Σχέδιο [ψηφιακό αντικείμενο]
Αναφερόμενα στοιχεία [αναφερόμενα]
Χρώμα
Διαστάσεις
Τεχνική
Υλικό [υλικό]
Κατάσταση
Χρονολόγηση [χρονολόγηση]
Σκοπός

Σήμανση

Θέση
Είδος [είδος αντικειμένου]

Περιεχόμενο

Μεταγραφή
Γλώσσα
Περιγραφή
Αναπαράσταση
Φωτογραφία [ψηφιακό αντικείμενο]
Σχέδιο [ψηφιακό αντικείμενο]
Αναφερόμενα στοιχεία [αναφερόμενα]
Διαστάσεις
Τεχνική
Υλικό [υλικό]
Κατάσταση
Χρονολόγηση [χρονολόγηση]
Σκοπός

Μέτρηση

Μέγεθος
Ιδιότητα
Μονάδα μέτρησης
Τιμή
Είδος μέτρησης
Υπεύθυνος μέτρησης [πρόσωπο]
Ημερομηνία [ημερομηνία]
Παρατηρήσεις

Έλεγχος κατάστασης

Είδος ελέγχου
Χαρακτηρισμός κατάστασης
Ελεγκτής [πρόσωπο]
Ημερομηνία [ημερομηνία]
Τόπος [τόπος]
Περιγραφή κατάστασης
Μελέτη [ψηφιακό Αντικείμενο]

Δελτίο μουσειακού αντικειμένου: αναλυτικά (3)

Ιστορία αντικειμένου

Κατασκευή

Γενικά στοιχεία κατασκευής
Κατασκευαστής [πρόσωπο]
Τόπος [τόπος]
Χρονολόγηση [χρονολόγηση]
Τεχνική
Υλικό [υλικό]
Κατάσταση ολοκλήρωσης
Σκοπός
Αυθεντικότητα
Επιρροή
Περιγραφή
Φάση κατασκευής
Γεγονός [συμβάν]
Τεχνική
Υλικό [υλικό]
Σκοπός
Σχετικό συμβάν
Είδος συσχέτισης
Συμβάν [συμβάν]

Χρήση

Φάση χρήσης
Γεγονός [συμβάν]
Τεχνική
Σκοπός
Σχετικό συμβάν
Είδος συσχέτισης
Συμβάν [συμβάν]

Έκθεση

Τίτλος
Τόπος [τόπος]
Διάρκεια [ημερομηνία]
Διοργανωτής [οργανισμός]
Έντυπο υλικό

Περισυλλογή / ανεύρεση

Γεγονός [συμβάν]
Τεχνική
Σκοπός
Στρώμα ανασκαφής
Αριθμός καταγραφής ευρήματος [κωδικός]
Πλαίσιο έρευνας
Όνομα
Διάρκεια [ημερομηνία]
Υπεύθυνος [πρόσωπο]
Φορέας [οργανισμός]
Συνεύρημα
Είδος [είδος αντικειμένου]
Πλήθος
Σχετικό συμβάν
Είδος συσχέτισης
Συμβάν [συμβάν]
Αναφορές ανεύρεσης
Βιβλιογραφία
Αρχεία

Δελτίο μουσειακού αντικειμένου: αναλυτικά (4)

Επέμβαση

Γενικά στοιχεία επέμβασης
Επεμβαίνων [πρόσωπο]
Τόπος [τόπος]
Ονομασία
Χρονολόγηση [χρονολόγηση]
Τεχνική
Υλικό [υλικό]
Κατάσταση ολοκλήρωσης
κοπός
Ίχνη μετατροπής
Περιγραφή
Φάση επέμβασης
Γεγονός [συμβάν]
Τεχνική
Υλικό [υλικό]
Σκοπός
Σχετικό συμβάν
Είδος συσχέτισης
Συμβάν [συμβάν]

Κατοχή

Γεγονός [συμβάν]

Συσχετίσεις αντικειμένου

Συσχέτιση

Είδος συσχέτισης

Συμβάν [συμβάν]

Συγκρινόμενο αντικείμενο [αντικείμενο]

Περιγραφή

Διαχείριση αντικειμένου

Άλλη εισαγωγή

Κωδικός εισαγωγής [κωδικός]

Παρατηρήσεις

Απόκτηση

Είδος απόκτησης

Ιδιοκτησιακό καθεστώς

Ημερομηνία [ημερομηνία]

Τόπος [τόπος]

Εμπλεκόμενο πρόσωπο [πρόσωπο]

Εμπλεκόμενος οργανισμός [οργανισμός]

Περιγραφή

Θέσεις

Τρέχουσα θέση

Θέση

Ημερομηνία τοποθέτησης [ημερομηνία]

Παρατηρήσεις

Μόνιμη θέση

Προηγούμενη θέση

Θέση

Ημερομηνία τοποθέτησης [ημερομηνία]

Παρατηρήσεις

Δελτίο μουσειακού αντικειμένου: αναλυτικά (5)

Εκτίμηση

Αξία
Είδος αξίας
Τιμή
Μονάδα
Ημερομηνία [ημερομηνία]
Τόπος [τόπος]
Εκτιμητής
Πρόσωπο [πρόσωπο]
Οργανισμός [οργανισμός]
Παρατηρήσεις

Συμφωνητικό

Είδος συμφωνητικού
Ημερομηνία [ημερομηνία]
Σύντομος τίτλος
Εμπλεκόμενο πρόσωπο [πρόσωπο]
Εμπλεκόμενος οργανισμός [οργανισμός]
Περιγραφή

Διαγραφή

Είδος διαγραφής
Νομική πράξη
Ημερομηνία [ημερομηνία]
Περιγραφή
Τωρινός κάτοχος
Πρόσωπο [πρόσωπο]
Οργανισμός [οργανισμός]
Σχετική διαδικασία

Μετακίνηση

Ημερομηνία [ημερομηνία]
Σκοπός
Θέση
Υπεύθυνος
Πρόσωπο [πρόσωπο]
Τμήμα
Παρατηρήσεις

Δανεισμός

Ημερομηνία [ημερομηνία]
Σκοπός
Προορισμός [τόπος]
Υπεύθυνος παραλαβής
Πρόσωπο [πρόσωπο]
Οργανισμός [οργανισμός]
Υπεύθυνος αποστολής
Πρόσωπο [πρόσωπο]
Τμήμα
Παρατηρήσεις

Συσκευασία

Διαστάσεις
Συνθήκες
Παρατηρήσεις

Δελτίο μουσειακού αντικειμένου: αναλυτικά (6)

Αναφορές

Βιβλιογραφία

Βιβλιογραφική αναφορά
Συγγραφέας
Τίτλος
Έτος έκδοσης
Κωδικός έκδοσης [κωδικός]
bibtex

Αρχεία

Αρχειακό Στοιχείο
Είδος στοιχείου
Αρχειακή αναφορά
Δημιουργός
Τίτλος
Ημερομηνία δημιουργίας [ημερομηνία]
Γλώσσα
Αρχειακός κωδικός [κωδικός]
Ψηφιακό αρχείο [ψηφιακόΑντικείμενο]

Άλλη ταξινόμηση

Ταξινόμηση
Πηγή

Κείμενο προθήκης

Τίτλος
Παράγραφος
Συντάκτης [πρόσωπο]
Ημερομηνία δημιουργίας [ημερομηνία]
Γλώσσα

Διασύνδεση ψηφιακών δεδομένων

- Το ψηφιακό υλικό απαιτείται:
 - να παραμείνει διαθέσιμο και ασφαλές παρά τις μελλοντικές αστοχίες του εξοπλισμού ή τις τεχνολογικές αλλαγές - **διατήρηση**
 - να είναι κατ' αρχήν δυνατή η ευρεία και συνδυαστική πρόσβαση σε αυτό ανεξαρτήτως πηγής - **διαλειτουργικότητα**
- Από οικονομικής απόψεως συναρτώνται:
 - **διατήρηση**: με το κόστος ανάνηψης, αναδημιουργίας ή οριστικής απώλειας πληροφοριών
 - **διαλειτουργικότητα**: με το κόστος προσπέλασης και αναχρησιμοποίησης κατανεμημένων και ετερογενών πληροφοριών για ποικίλους σκοπούς
- Από τεχνικής απόψεως συναρτώνται με τη δυνατότητα:
 - μεταφοράς σε άλλη πλατφόρμα,
 - διασύνδεσης των δεδομένων διαφόρων συλλογών,
 - διαλειτουργικότητας των συστημάτων που χειρίζονται τις συλλογές,
 - διάθεσης στον Παγκόσμιο Ιστό.

Αυτονομία και ετερογένεια

Η αυτονομία των συστημάτων συνεπάγεται συνήθως και ετερογένεια

- Ετερογένεια:
 - **Συντακτική**
 - διαφορετικές διεπαφές
 - διαφορετικές παραστάσεις δεδομένων και λειτουργιών
 - **Σημασιολογική**
 - **Ορολογική**: διαφορετικές τιμές δεδομένων, ενδεχομένως από διαφορετικά σύνολα δεδομένων, ή φυσικές γλώσσες, αναφέρονται στα ίδια αντικείμενα
 - **Εννοιολογική**: διαφορετικές εννοιοποιήσεις της πραγματικότητας
- Προβλήματα:
 - Πρόσβαση στην πληροφορία
 - Διαλειτουργικότητα
 - Κλιμάκωση
 - Κατ' όγκον: νέα δεδομένα, νέες πηγές
 - Θεματική: νέα θέματα

Προϋπόθεση διασύνδεσης

Η **συμβατότητα** του τρόπου κωδικοποίησης των επί μέρους συλλογών ψηφιακού υλικού με ορισμένα πρότυπα (και, κατ' επέκταση, μεταξύ τους).

- **Συντακτική** και **σημασιολογική** συμβατότητα.

Συντακτική συμβατότητα

- Χρήση κοινής γλώσσας για την εξωτερική παράσταση των δεδομένων
- Τα διάφορα συστήματα διατηρούν την ελευθερία εσωτερικής παράστασης και επεξεργασίας των δεδομένων σύμφωνα με άλλες κωδικοποιήσεις.
- XML

XML: παράδειγμα



Σημασιολογική συμβατότητα

- Χρήση ενός κοινού εννοιολογικού συστήματος βάσει του οποίου διατυπώνονται σημασιολογικές περιγραφές των ψηφιακών πόρων, οι οποίες επιτρέπουν ενιαία πρόσβαση σ' αυτούς.

Παράδειγμα: έρευνα για τη Συμφωνία της Γιάλτας

M. Doerr

Ιστορικά αρχεία....

Type: Text
Title: Protocol of Proceedings of Crimea Conference
Title.Subtitle: II. Declaration of Liberated Europe
Date: February 11, 1945.
Creator: The Premier of the Union of Soviet Socialist Republics
The Prime Minister of the United Kingdom
The President of the United States of America
Publisher: State Department
Subject: Postwar division of Europe and Japan

Μεταδεδομένα

Έγγραφο



“The following declaration has been approved:
The Premier of the Union of Soviet Socialist Republics,
the Prime Minister of the United Kingdom and the President
of the United States of America have consulted with each
other in the common interests of the people of their countries
and those of liberated Europe. They jointly declare their mutual
agreement to concert...
...and to ensure that Germany will never again be able to
disturb the peace of the world..... “

Παράδειγμα - 2

Εικόνες...

Type: Image
Title: Allied Leaders at Yalta
Date: 1945
Publisher: United Press International (UPI)
Source: The Bettmann Archive
Copyright: Corbis
References: Churchill, Roosevelt, Stalin

Μεταδεδομένα



Φωτογραφίες, πρόσωπα



Παράδειγμα - 3

Γεωγραφικά αρχεία...

TGN Id: 7012124
Names: Yalta (C,V), Jalta (C,V)
Types: inhabited place(C), city (C)
Position: Lat: 44 30 N,Long: 034 10 E
Hierarchy: Europe (continent) ← Ukrayina (nation) ← Krym (autonomous republic)
Note: ...Site of conference between Allied powers in WW II in 1945;
Source: TGN, Thesaurus of Geographic Names

Τόποι, αντικείμενα

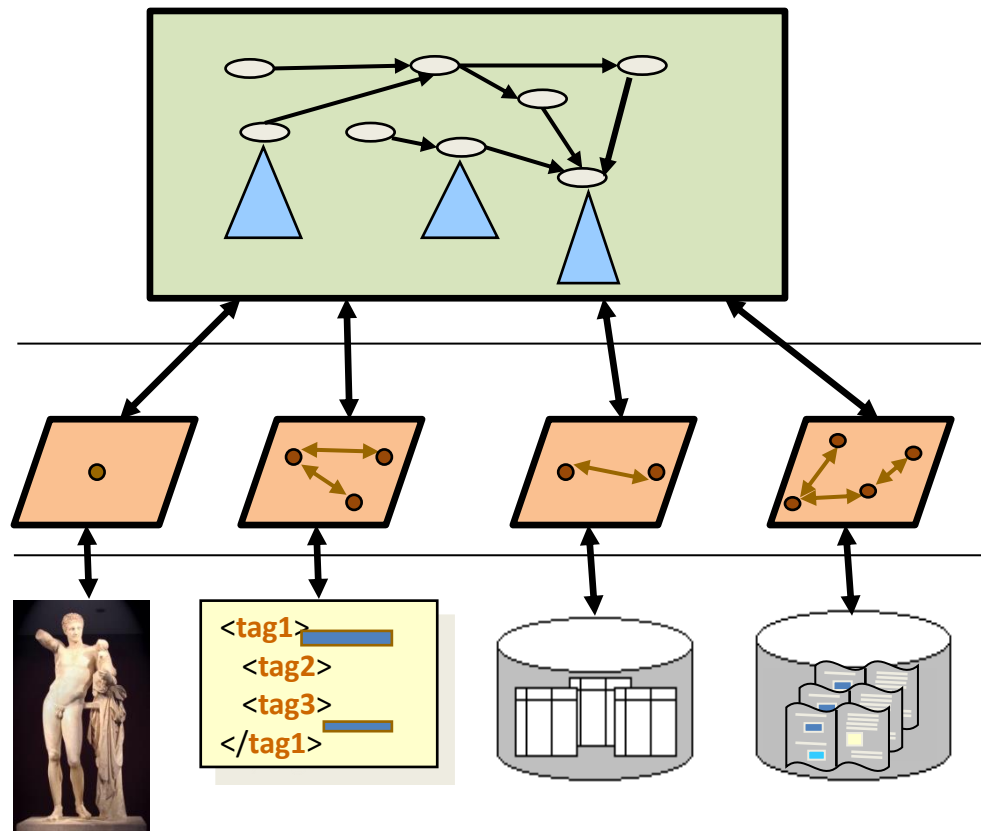
Περί...

Title: Yalta, Crimean Peninsula
Publisher: Kurgan-Lisnet
Source: Liaison Agency



Σημασιολογική διαλειτουργικότητα

- Ενιαία πρόσβαση σε αυτόνομες ψηφιακές συλλογές
- Προτιθέμενη αξία



Οντολογία

Γενική:

γενικές κατηγορίες και σχέσεις

Πεδίου:

εξειδικευμένες κατηγορίες και σχέσεις

Σημασιολογικές περιγραφές πόρων

Ψηφιακοί πόροι

Ψηφιακοί πόροι

Είδη ψηφιακών πόρων:

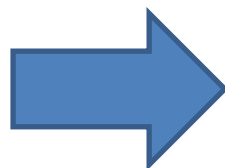
- **Δεδομένα**, πρωτογενή και δευτερογενή
- **Μοντέλα**
 - Οδηγοί για την ερμηνεία και συσχέτιση των δεδομένων
- **Ορολογία**

Για όλους τους ψηφιακούς πόρους πρέπει να διασφαλίζονται:

Ποιότητα

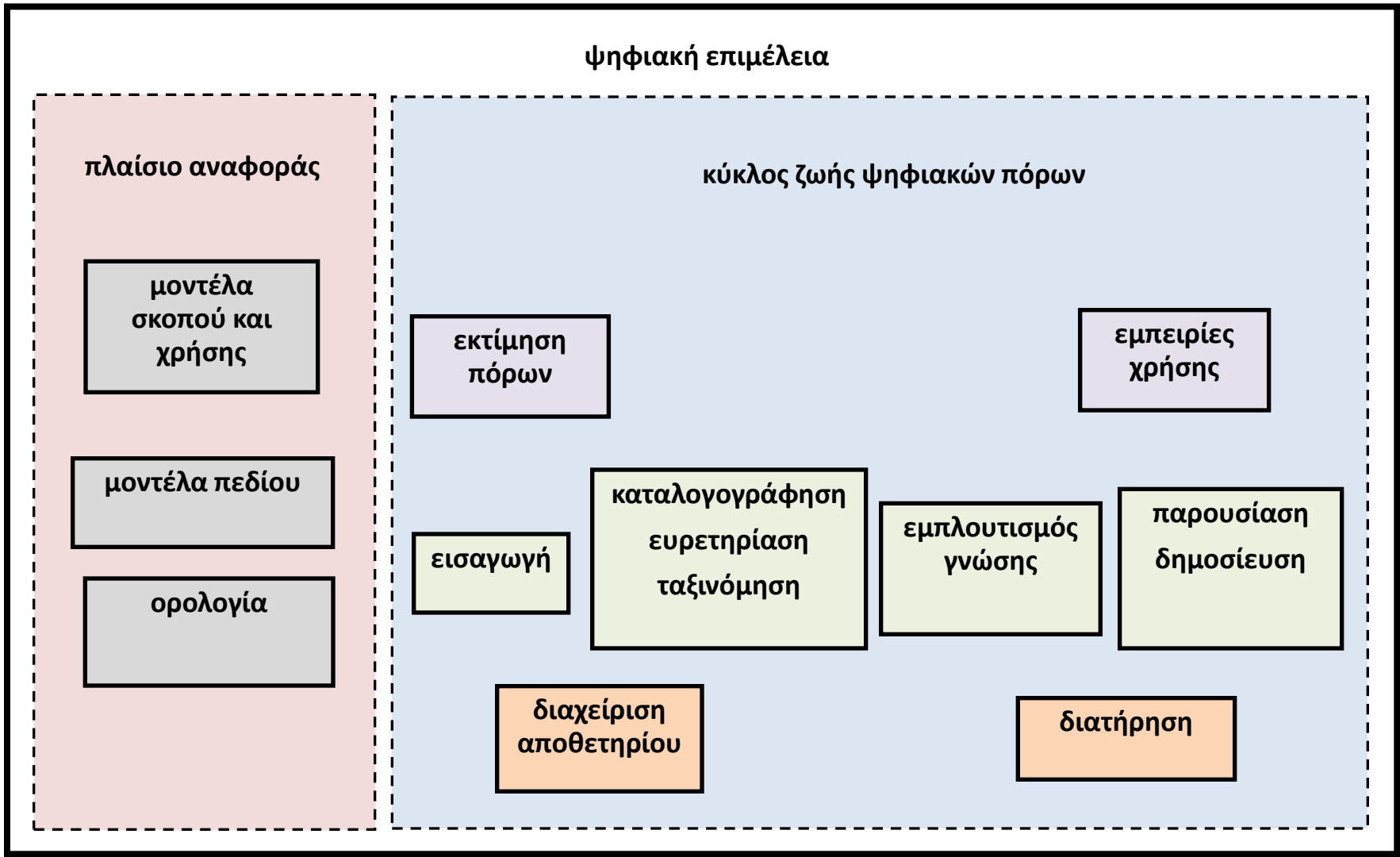
Διατήρηση

Χρήση



ψηφιακή επιμέλεια

Διεργασίες ψηφιακής επιμέλειας (κατά ΜΟΨΕ)



Σε αυτό το εκπαιδευτικό εργαστήριο:

ΘΕΜΑ	ΠΛΑΙΣΙΟ	ΕΡΓΑΛΕΙΟ
Τεκμηρίωση και δημοσιοποίηση φωτογραφικού υλικού	Dublin Core	omeka
Τεκμηρίωση και δημοσιοποίηση αρχαιολογικού υλικού	CARARE	CARARE Metadata Editor Tool
Μητρώα και αποθετήρια	ΔΥΑΣ ARIADNE	μητρώα ΔΥΑΣ
Διαλειτουργικότητα και δημοσιοποίηση μεταδεδομένων	Europeana Data Model (EDM)	MORe
Θεματική τεκμηρίωση και θησαυροί όρων	ISO 2788, 25964	tematres
Πιστοποίηση	Data Seal of Approval	

Η ανάπτυξη της Υποδομής ΔΥΑΣ χρηματοδοτήθηκε από το ΕΣΠΑ 2007-2013 μέσω των πράξεων DARIAH-ΑΤΤΙΚΗ και DARIAH-ΕΠΑΕ.

Εταίροι

- Ακαδημία Αθηνών, συντονιστής
- Ερευνητικό Κέντρο «Αθηνά»
- Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών
- Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών
- Ερευνητικό Πανεπιστημιακό Ινστιτούτο Συστημάτων Επικοινωνιών και Υπολογιστών, Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο
- Ίδρυμα Τεχνολογίας και Έρευνας



ψηφιακή ΕΡΑ
Όλα είναι δυνατά
Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
"Ψηφιακή Σύγκλιση"



ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (Ε.Τ.Π.Α.)

